

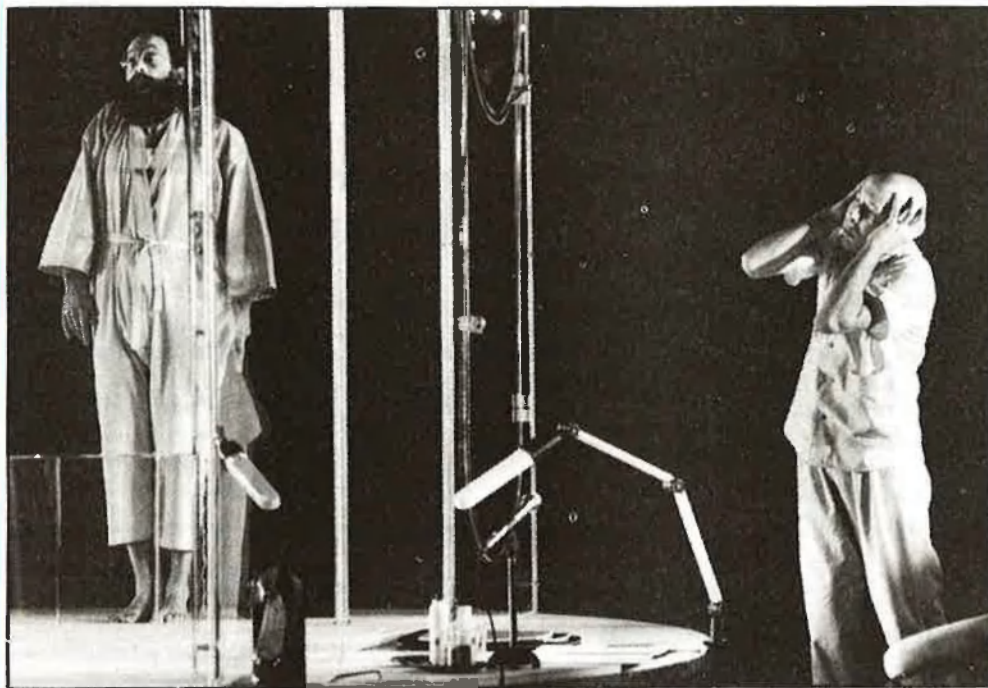
Albert Boadella estrena «Gabinete Libermann», a Alacant

El director i autor Albert Boadella acaba d'estrenar a Alacant l'obra *Gabinete Libermann*, el seu darrer muntatge. Amb

MANUEL MUÑOZ

meu una espècie de simfonia desordenada de sons, imatges, paraules, i el que tracto de fer és ordenar una mica tot això. Quan és ordenat, ho presento al públic.

qual tot pot ser normal o anormal, segons la concepció que en tingui l'espectador. Hi ha una cosa important en l'obra, la versió psiquiàtrica dels esdeveniments quotidians. O sigui,

Un sistema que aprofita l'energia dels espectadors per a curar els malalts psíquics de l'escenari

/ Carles Francesc

això, Boadella manté la tradicional predilecció per aquesta ciutat a l'hora d'estrenar les seues obres, abans de portar-les a capitals més grans. En aquesta ocasió, es tracta d'un muntatge en castellà, ja que és un encàrrec del Centro Nacional de Nuevas Tendencias Escénicas, dependent de la Direcció General de Música i Teatre del Ministeri de Cultura.

«Quan em poso en la sala d'assaig —assenyala Boadella—, tinc davant

Gabinete Libermann està protagonitzada per un psiquiatre argentí, de pares alemanys, el doctor Eduardo Libermann, que posa en pràctica l'anomenada *teràpia pública*, un sistema de la seua invenció, que aprofita l'energia dels espectadors per a curar els malalts psíquics que hi ha a l'escenari.

«En tractar el món de la anormalitat i la normalitat, la frontera entre tots dos, som en una situació absolutament flotant, en la

que l'explicació freudiana de l'existència és una certa ironia entre el món mediterrani i allò que jo entenc que és el món nòrdic, que té sempre aquestes dimensions d'introversió, d'explicació dels fenòmens des del punt de vista psicològic.»

Una paella amb Coca-Cola

«A nosaltres, Freud ens va fatal —assegura Boadella—, és com menjar una paella amb Coca-Cola.»

La psicoanàlisi planteja la lluita «de l'individu contra l'individu per un bé hipotètic: el d'arreglar-li la seva ment».

Gabinete Libermann no és la primera obra que Boadella munta sense Els Joglars, el seu grup, sinó la segona, ja que la primera fou *Operació Ubu*, amb el Teatre Lliure. Sí que és la primera muntada en castellà. «Està feta amb una trampa —indica Boadella—, ja que faig parlar el doctor Libermann amb accent argentí. M'agraden molt els accents en les llengües i en detesto la versió oficial. Jo sempre he fet parlar valencià o mallorquí a alguns actors. Haver de representar aquesta obra en castellà obliga a fer que gent que habitualment parla al català es passi al castellà i és, per això, una experiència traumatitzant. Fer una obra en una altra llengua condiona la gestualitat.»

«La llengua —afegeix— és un acompanyament musical; es canvia d'instrument en passar del català al castellà. L'italià, per exemple, és una llengua que esdevé acompanyament del gest de l'actor, el fa ballar. La comèdia de l'art, tan visual, quan s'intenta traslladar a les nostres llengües, és difícil d'interpretar. El català és difícil, i el castellà massa contundent, només poden fer-s'hi les obres de Calderón.»

Amb el canvi de llengua, segons Boadella, és el ritme escènic allò que s'altera: «En català és com si tinguessis un fil musical de fons amb música de Prokofiev. El castellà és clarament Beethoven, el Beethoven de les simfonies, la cinquena. És molt difícil parlar el castellà en un es-